Dodatek do „Biuletynu Duszpasterskiego”

ORGANISTA

ROK XIII XII 2017 110

Drodzy Organiści Archidiecezji Krakowskiej,

Z okazji nadchodzących świąt Bożego Narodzenia, redakcja *Organisty* składa serdeczne życzenia obfitości łask Bożych wszystkim Organistkom, Organistom i Muzykom Kościelnym z naszej Archidiecezji. Oby podczas świątecznej posługi nikomu nie zabrakło czasu na spokojne dzielenie się radością z Narodzenia Pana wśród rodziny i bliskich.

Z powodu usterek technicznych w listopadowym numerze, w wersji papierowej, nie został wydrukowany tekst dotyczący konserwacji organów. Zostanie on dołączony do styczniowego wydania biuletynu.

Redakcja

PROPOZYCJE PIEŚNI NA GRUDZIEŃ 2017 ROKU (PRZYGOTOWANIE: MICHAŁ ZDANOWSKI)

	3 grudnia **I Niedziela Adwentu**
Wejście	W tym świętym czasie oczekiwania Boże, jesteś moim Bogiem
Przygotowanie darów	Oto Pan przybywa – zwrotka 2
Komunia	Panie, pragnienia ludzkich serc Zróbcie Mu miejsce – zwrotka 1-3
Uwielbienie	Boże mocny, Boże cudów
Rozesłanie	Oto Pan Bóg przyjdzie (3x)

	8 grudnia **Uroczystość Niepokalanego Poczęcia** **Najświętszej Maryi Panny**
Wejście	Witaj święta i Niepokalana Witaj święta i poczęta niepokalanie
Przygotowanie darów	Archanioł Boży Gabryjel Po upadku człowieka
Komunia	Daj mi Jezusa Czekam na Ciebie – ze zwrotką 2
Uwielbienie	Magnificat – *Uwielbiaj duszo moja…*
Rozesłanie	Weź w swą opiekę Matko niebieskiego Pana

	10 grudnia **II Niedziela Adwentu**
Wejście	Oto Pan Bóg przyjdzie (3x)
Przygotowanie darów	Oto Pan przybywa – zwrotka 1, 3
Komunia	Jezu, Jezu do mnie przyjdź
Uwielbienie	*silentium sacrum*
Rozesłanie	Matko Odkupiciela

	17 grudnia **III Niedziela Adwentu**
Wejście	Niech się radują
Przygotowanie darów	Niebiosa rosę – zwrotka 3 Głos wdzięczny – ze zwrotkami 5, 6
Komunia	Idzie, idzie Bóg prawdziwy – ze zwrotką 5
Uwielbienie	Radośnie Panu hymn śpiewajmy – zwrotka 8, 9 Magnificat – *Uwielbiaj duszo moja…*
Rozesłanie	Zdrowaś bądź, Maryja

	24 grudnia **IV Niedziela Adwentu**
Wejście	Niebiosa rosę
Przygotowanie darów	Archanioł Boży Gabryjel Po upadku człowieka
Komunia	Mądrości, która – ze zwrotką 7 Bądźże pozdrowiona Pan Jezus już się zbliża
Uwielbienie	Grzechem Adama – ze zwrotką 5
Rozesłanie	Spuście nam na ziemskie niwy

25 grudnia - Uroczystość Narodzenia Pańskiego (M. Zdanowski)

Gdy idzie o Boże Narodzenie, sprawa na pierwszy rzut oka wydaje się być oczywista. W Polsce cieszymy się sporą ilością kolęd, czyli pieśni o Narodzeniu Pańskim. Jednak gdy zagłębimy się i spojrzymy na tę uroczystość przez pryzmat liturgii, dochodzimy do wniosku, że problematyka poszczególnych Mszy nie jest szablonowa, jak mogłoby się wydawać. Zachowując zdrowy rozsądek i nie tworząc utopii, warto pochylić się głębiej nad tekstami liturgicznymi tej uroczystości w nieco inny sposób niż dobór pieśni, czy wyważanie granicy między prawodawstwem liturgicznym, a tym, z czym spotykamy się w praktyce.

Formularz mszalny tej uroczystości podaje cztery Msze - wieczorna Msza wigilijna, Msza w nocy - tak zwana Pasterka, Msza o świcie i Msza w dzień. Idąc po kolei - praktyka pokazuje, że nigdzie w kościołach wieczorne Msze wigilijne tej uroczystości nie są odprawiane. Gdy rozważymy liturgię Słowa i teksty mszalne, znajdziemy w nich odniesienie do Narodzenia Pańskiego co najwyżej w czasie przyszłym i aspekcie niedokonanym; zwracają uwagę na to również same słowa: *jutro, rano, oczekiwanie*… Gdy idzie o dobór pieśni - tak naprawdę jest to „luka naukowa”.

Z jednej strony jesteśmy w okresie Narodzenia Pańskiego - na co wskazuje kolor szat liturgicznych i umieszczenie tekstów w Lekcjonarzu i Mszale. Jednak sama treść tej liturgii nie wskazuje na to, aby grać kolędy. Czy jednak wypada grać pieśni adwentowe w okresie Narodzenia Pańskiego? Misterium liturgii ukazuje pewien bezczas - z jednej strony oczekujemy, gdy czas Adwentu minął, a z drugiej strony nie obchodzimy (jeszcze) pamiątki narodzenia Jezusa Chrystusa.

Druga z kolei Msza - w nocy - to nasza Pasterka. Warto zachować piękny zwyczaj śpiewania *Wśród nocnej ciszy* na wejście oraz *Bóg się rodzi – Podnieś rękę* na rozesłanie. Ponadto warto śpiewać te kolędy, które są najbardziej znane, zachowując tradycję miejsca. Przy doborze kolęd dobrze byłoby sugerować się słowem *noc* i *dzisiaj*, np. *Cicha noc, Dlaczego dzisiaj wśród nocy dnieje, Bóg się z Panny narodził*… Słowa Ewangelii, którą również odczytujemy przy stole wigilijnym, ukazują dwie sceny- narodzenie Pana Jezusa oraz scenę wezwania pasterzy przez anioła. Mówiąc kolokwialnie - nikt jeszcze nie zmierza do Betlejem… Kontynuacja tej perykopy jest w kolejnej Mszy.

Msza o świcie - praktyka pokazuje, że ten formularz mszalny jest na parafiach używany. Słowa kluczowe dla tekstów tej liturgii to: *świt, światło, blask, jasność*. Rozważamy tutaj tajemnicę Wcielonego Słowa i wyznanie, że Chrystus jest Bogiem - Człowiekiem (dopełnienie w Objawienie Pańskie). Jak wcześniej wspomniałem, Ewangelia jest kontynuacją perykopy z Pasterki - co poświadczają sigla. Aniołowie odchodzą do nieba, pasterze docierają do Betlejem, gdzie znajdują świętą Rodzinę. Warto zagrać na przygotowanie darów, w nawiązaniu o pointę Ewangelii, coś o tematyce Narodzenia Pańskiego związanego z Matką Bożą lub pasterzami, np. *Rozkwitnęła się lilija* (lub poniższe z motywem o Matce Bożej), *Bracia patrzcie jeno, Do szopy, hej, pasterze, Z narodzenia Pana, Gdy się Chrystus rodzi, Pasterze mili, Tryumfy Króla niebieskiego*. Na wejście idealnie wpisuje się kolęda *A wczora z wieczora* - przekaz i dopasowanie jest jednoznaczne. Na rozesłanie np. *Pójdźmy wszyscy do stajenki*, *Wesołą nowinę, bracia słuchajcie* (ze zwrotką 7).

Ostatni formularz uroczystości Narodzenia Pańskiego to Msza w dzień. Zachowując tradycję śpiewu kolęd najbardziej znanych, warto zwrócić uwagę przy ich doborze na słowo: *dzisiaj* i *dzień*, np. *Hej, w dzień narodzenia, Dzisiaj w Betlejem, z narodzenia Pana, W dzień Bożego Narodzenia* etc. W liturgii odmiennie do Mszy wigilijnej stosowany jest tutaj czas przeszły i aspekt dokonany, lecz aktualna zostaje formuła *dziś*; warto wrócić do powyższych uwag z Mszy Pasterskiej. W Ewangelii rozważamy misterium wcielonego Słowa. Zarówno przed, jak i po Mszy świętej zachęca się do śpiewu kolęd z ludem, aby tradycja była żywa, by młode pokolenie było choć w ten sposób wychowywane muzycznie.

Warto zwrócić ponadto uwagę, aby kolęd nie dobierać przypadkowo do liturgii tylko z tej racji, że każda z nich to pieśń o Narodzeniu Pańskim… Dla przykładu: *Ach, witajże pożądana* (zwrotka 1) wpisuje się w moment Komunii świętej. Z kolei na dziękczynienie można wykonać *Bóg się z Panny narodził*, *Anioł pasterzom* (zwrotka 7), *Dzieciątko się narodziło* (zwrotka 6), *Dzisiaj w Betlejem* (zwrotka 7). Kolęda *Rozkwitnęła się lilija, Dzieciątko się narodziło, Na Boże narodzenie* wprowadza nas w tematykę Matki Bożej. Inne - z motywem pokutnym, to np. *Cicha noc* (zwrotka 3), *Ach, ubogi żłobie* (zwrotka 6), *O, gwiazdo betlejemska* (zwrotka 3), *Pan z nieba* (zwrotka 1, 2). Kolędy - kołysanki to z pewnością *Gdy śliczna Panna, Lulajże Jezuniu*.

	26 grudnia **Święto św. Szczepana, pierwszego męczennika**
Wejście	W otwartych niebiosach Witaj, święty męczenniku
Przygotowanie darów	Przystąpmy do szopy – koniecznie zwrotka 2 W żłobie leży – ze zwrotką 5
Komunia	Jezusa narodzonego – zwrotka 1 – 5
Uwielbienie	Anioł pasterzom – ze zwrotką 7 Dzieciątko się narodziło – ze zwrotką 6
Rozesłanie	Nie było miejsca Mizerna cicha

	27 grudnia **Święto św. Jana – Apostoła i Ewangelisty**
Wejście	Chóry świętych serafinów Chwała wam, Apostołowie
Przygotowanie darów	Radośnie Panu hymn śpiewajmy Panie, umocnij wiarę
Komunia	Bóg się rodzi – zwrotka 1 – 3 Niepojęte dary dla nas daje – zwrotka 1, 5
Uwielbienie	Boże, zmiłuj się nad nami – zwrotka 1 – 3 Głoś Imię Pana
Rozesłanie	Mesyjasz przyszedł

	28 grudnia **Święto śś. Młodzianków, męczenników**
Wejście	W żłobie leży – koniecznie zwrotka 6, 7 Gdy pasterze już odeszli – zwrotka 1, 6 Wielbimy Ciebie, wszechmogący Boże
Przygotowanie darów	Bliskie jest Królestwo Boże
Komunia	Ach, witajże pożądana
Uwielbienie	Psalm 113 (112) *Chwalcie, o dziatki*
Rozesłanie	Nie było miejsca dla Ciebie

	31 grudnia **Niedziela – Święto Świętej Rodziny**
Wejście	Anioł pasterzom mówił – zwrotka 1 – 2
Przygotowanie darów	Dzisiaj w Betlejem – zwrotka 1 – 2
Komunia	Bóg się rodzi – zwrotka 1 – 3 Niepojęte dary dla nas daje – zwrotka 1, 5
Uwielbienie	Przybieżeli do Betlejem – ze zwrotką 4
Rozesłanie	Rodzino święta, proszę Rodzino święta, opieki Twej trzeba

Tego dnia na Mszach wieczornych (w wielu parafiach połączonych z nieszporami), proponuję wykonać *Wszechwładny Stwórco świata, Nowy Rok bieży*, a przede wszystkim *Te Deum - Ciebie, Boga wysławiamy*, za którego pobożne odśpiewanie zyskać można odpust zupełny.

Osoby chcące otrzymywać biuletyn w formie pliku PDF
prosimy o wysłanie zgłoszenia na adres redakcji.

Skład redakcji: M. Peciak, E. K. Kasprzycki, T. Kuc, M. Zdanowski – dobór pieśni; D. Rzepka – korekta; F. Presseisen – red. nacz. Bardzo prosimy o przesyłanie na poniższy adres wszelkich sugestii, uwag i informacji odnośnie biuletynu, jak i życia liturgicznego w parafiach oraz wydarzeń w środowisku organistów.

Adres redakcji:
biuletyn.organista@gmail.com